

Національний
банк України

Щомісячні опитування підприємств України

Червень 2023 року

Надані результати є відображенням лише думки респондентів і не є прогнозами та оцінками Національного банку України

Випуск № 45
Департамент статистики та звітності

Головне

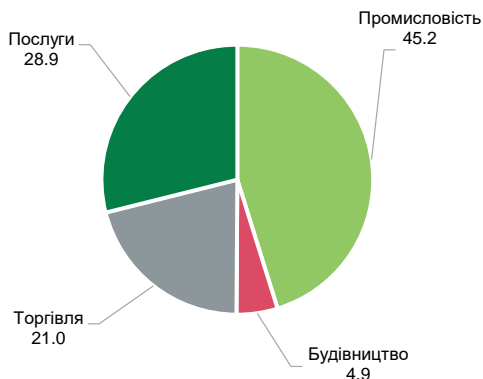
Бізнес третій місяць поспіль позитивно оцінив поточні результати своєї діяльності, адаптувавшись до складних умов широкомасштабної війни. Індекс очікувань ділової активності (ІОДА) у червні становив 50.8 (у травні – 50.5).

- Зниження темпів зростання витрат на сировину та енергію, поступове налагодження виробничих, логістичних ланцюгів, поліпшення інфляційних і курсових очікувань, поживлення внутрішнього попиту сприяли позитивним очікуванням респондентів.
- Підприємства промисловості та торгівлі четвертий місяць поспіль зберігають позитивні оцінки результатів своєї діяльності. Респонденти налаштовані на збільшення обсягів виготовленої продукції/товарів, обсягів нових замовлень, товарообороту.
- Будівельні компанії також зберегли позитивні очікування та прогнозували зростання обсягу будівництва, обсягу нових замовлень, а також обсягу закупівлі сировини та матеріалів.
- Дифузійний індекс підприємств сфери послуг все ще залишається нижче нейтрального рівня. Водночас очікувалося поступове зростання обсягу наданих послуг та обсягу послуг в процесі виконання.
- Попри пом'якшення прогнозів частини респондентів, збереглися високі очікування щодо зростання закупівельних цін, а також цін/тарифів на власну продукцію/послуги.
- Респонденти будівництва та сфери послуг, уперше за тривалий час, очікували на збільшення загальної чисельності працівників, підприємства промисловості та торгівлі – на зменшення.

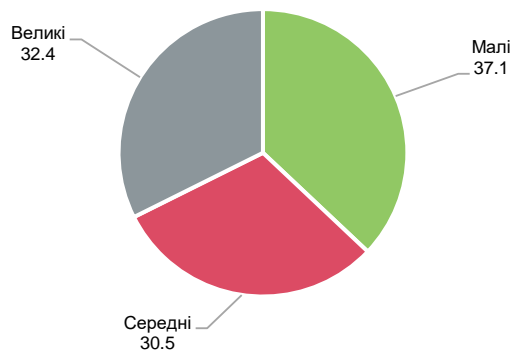
НБУ публікує результати щомісячного опитування в форматі «Відкриті дані». Інформація доступна за посиланням <https://bank.gov.ua/ua/open-data/api-dev>

Паспорт вибірки

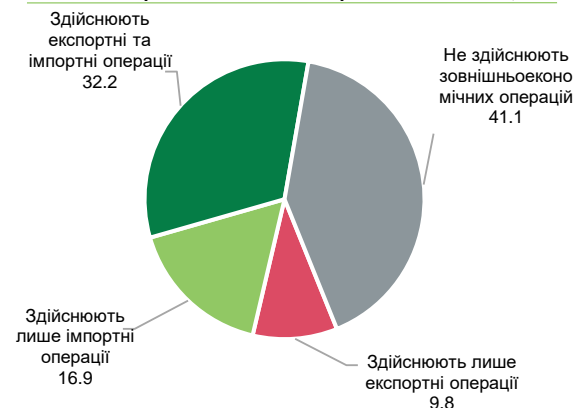
Розподіл респондентів за секторами економіки, %

Розподіл респондентів за розміром підприємств, %

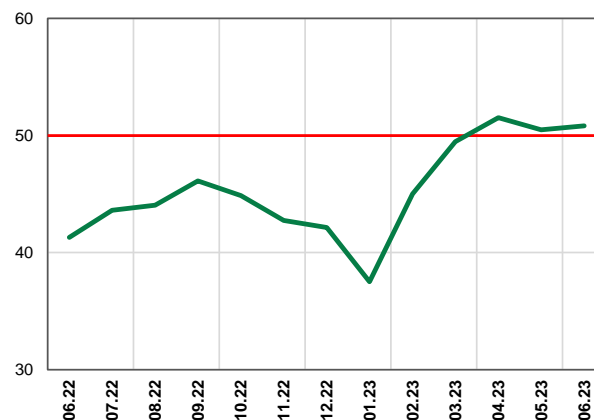
Розподіл респондентів за напрямом діяльності, %

- Час проведення опитування: 05 – 22 червня 2023 року
- Опитано всього: 491 підприємство
- Горизонт опитування: зміна показників діяльності підприємств у червні порівняно з травнем

Сектор	Вагова структура для розрахунку ІОДА, %	Дифузійний індекс (секторальний)		
		Травень 2023	Червень 2023	Зміна м/м
Промисловість	36.8	50.4	51.0	0.6
Будівництво	2.5	51.3	58.6	7.3
Торівля	25.2	52.7	52.5	-0.2
Послуги	35.5	48.9	48.9	0.0
Загалом	100.0	ІОДА (в цілому по Україні)		
		50.5	50.8	0.3

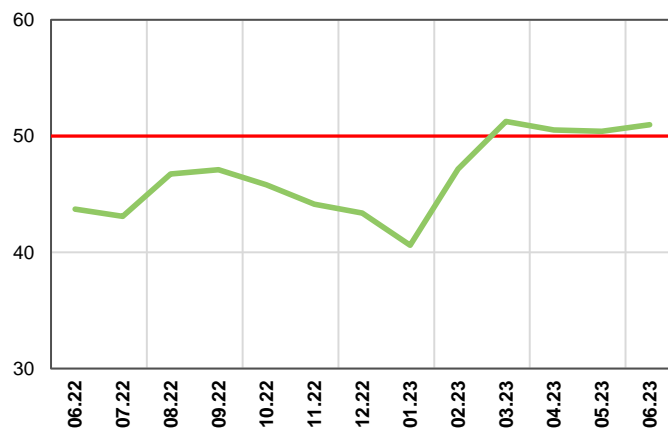
Індекс очікування ділової активності

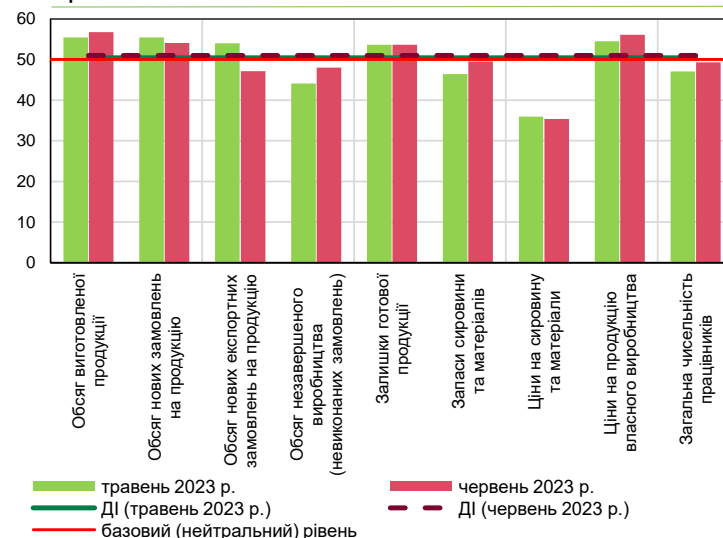
В окремих випадках незначні розбіжності між підсумками та сумою складових можливі за рахунок округлень

Промисловість

Дифузійний індекс очікувань ділової активності підприємств промисловості

Дифузійні індекси (ДІ) показників економічного стану підприємств промисловості

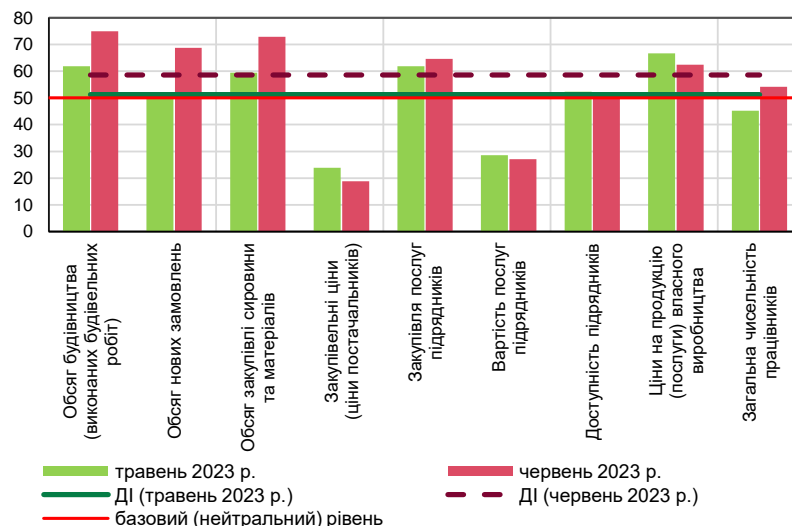
- Зниження темпів зростання витрат на сировину та енергію, відновлення виробничих та логістичних ланцюгів, уповільнення темпів інфляції зумовили **збереження оптимістичних настроїв респондентів сектору промисловості вже четвертий місяць поспіль. ДІ сектору у червні – 51.0** (у травні – 50.4).
- Підприємства продовжували очікувати **збільшення обсягів виготовленої продукції та обсягів нових замовлень на продукцію**: ДІ – 56.8 та 54.1 відповідно (у травні – по 55.4 відповідно). Водночас, на відміну від попереднього місяця, очікувалося зменшення обсягів нових експортних замовлень на продукцію: ДІ – 47.1 (у травні – 54.0).
- Послабилися негативні оцінки щодо обсягів незавершеного виробництва (невиконаних замовлень): ДІ – 48.0 (у травні – 44.1).
- Дещо посилюються очікування щодо зростання цін на сировину та матеріали (ДІ – 35.4, у травні – 36.0), а також цін на продукцію власного виробництва (ДІ – 56.1, у травні – 54.5).
- Пом'якшились очікування щодо **скорочення загальної чисельності працівників**: ДІ – 49.3 (у травні – 47.1).

Будівництво

Дифузійний індекс очікувань ділової активності підприємств будівництва

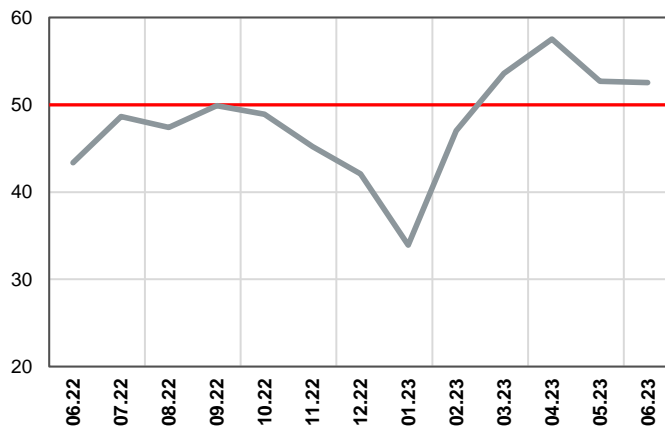
Дифузійні індекси (ДІ) показників економічного стану підприємств будівництва

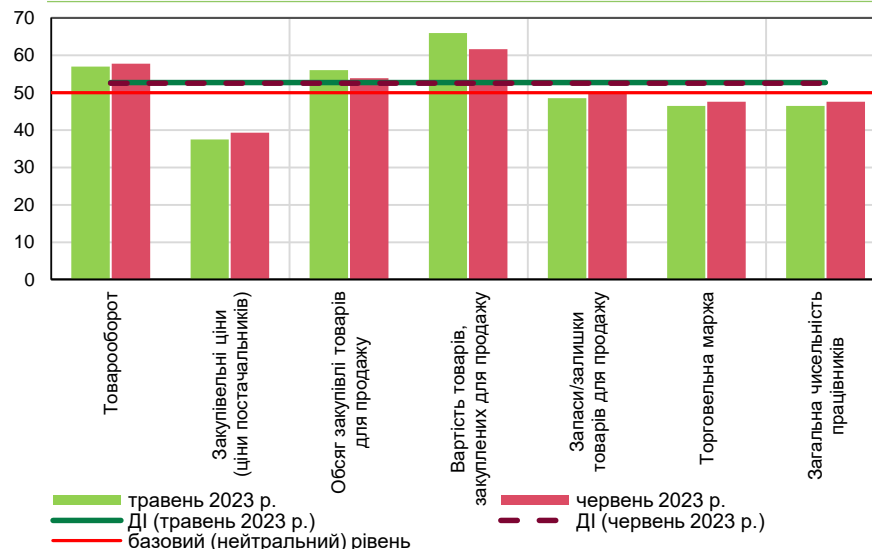
- Сприятливі погодні умови, потреба в розширенні західної логістики, будівництві та відновленні доріг підтримували будівельну галузь та сприяли збереженню позитивних оцінок результатів своєї діяльності підприємств будівництва **другий місяць поспіль: ДІ становив 58.6** (у травні – 51.3).
- Суттєво посилились очікування щодо зростання обсягу будівництва, обсягу нових замовлень, а також обсягу закупівлі сировини та матеріалів: ДІ – 75.0, 68.8 та 72.9 відповідно (у травні – 61.9, 50.0 та 59.5).
- Збереглися помірно високі очікування щодо зростання закупівлі послуг підрядників на тлі прогнозного підвищення вартості послуг підрядників: ДІ – 64.6 та 27.1 відповідно (у травні – 61.9 та 28.6). Очікування щодо доступності підрядників знизилися до нейтрального рівня: ДІ – 50.0 (у травні – 52.4).
- На тлі посилення очікувань щодо зростання цін постачальників, будівельники прогнозували нижчі темпи здорожчання продукції власного виробництва: ДІ – 18.8 і 62.5 відповідно (у травні – 23.8 і 66.7 відповідно).
- Підприємства будівництва вперше з серпня 2021 року очікують на збільшення чисельності працівників: **ДІ – 54.2** (у травні – 45.2).

Торгівля

Дифузійний індекс очікувань ділової активності підприємств торгівлі

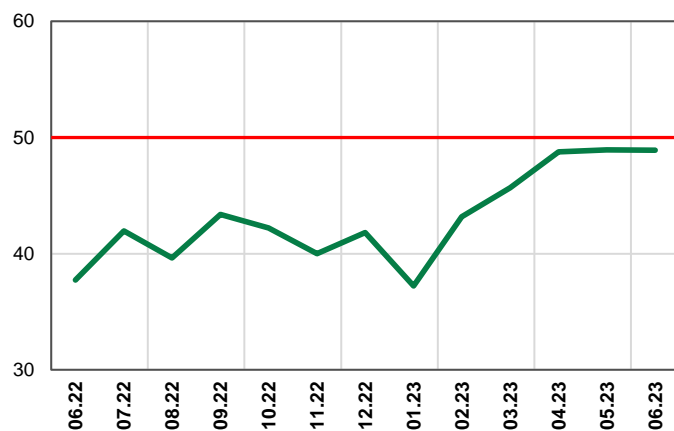
Дифузійні індекси (ДІ) показників підприємств торгівлі

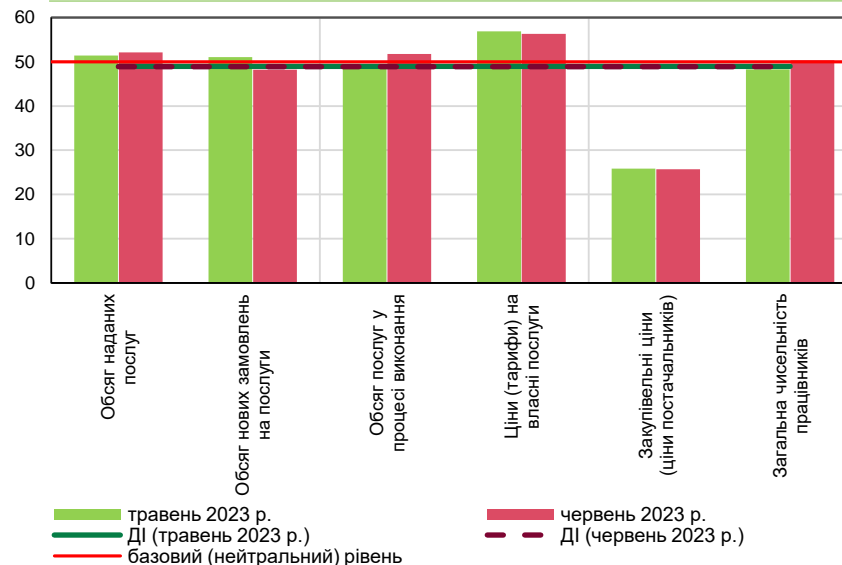
- Підприємства торгівлі четвертий місяць поспіль позитивно оцінюють результати своєї діяльності завдяки сталим споживчим настроям, збільшенню пропозиції товарів та сповільненню темпів інфляції. У червні ДІ сектора становив **52.5** (у травні – 52.7).
- Очікувалося збільшення обсягів товарообороту та обсягів закупівлі товарів для продажу: ДІ – 57.8 і 53.9 відповідно (у травні – 57.0 і 56.0). Водночас не очікувалося змін залишків товарів для продажу: ДІ – 50.0 (у травні – 48.5).
- Як і попереднього місяця, респонденти сектору очікували повільнішого здорожчання товарів, закуплених для продажу, а також послабили свої оцінки щодо зростання закупівельних цін: ДІ – 61.7 і 39.5 відповідно (у травні – 66.0 і 37.5).
- Респонденти все ще налаштовані на зниження торговельної маржі: ДІ – 47.6 (у травні – 46.5).
- Підприємства торгівлі зберегли негативні очікування щодо загальної чисельності працівників: ДІ – 47.6 (у травні – 46.5).

Послуги

Дифузійний індекс очікувань ділової активності підприємств сфери послуг

Дифузійні індекси (ДІ) показників підприємств сфери послуг

- Підприємства сфери послуг залишилися **найпесимістичнішими серед інших секторів щодо оцінок своєї ділової активності**, зважаючи на низьку платоспроможність населення, слабкий попит та проблеми з логістикою: **ДІ залишився на рівні попереднього місяця – 48.9**.
- Респонденти були **негативно налаштовані щодо обсягів нових замовлень на послуги**: ДІ – 48.2 (у травні – 51.0). Водночас **третій місяць поспіль очікувалося зростання обсягу наданих послуг**: ДІ – 52.1 (у травні – 51.4), а також респонденти очікували **збільшення обсягу послуг у процесі виконання**: ДІ – 51.8 (у травні – 49.3).
- Попри пом'якшення очікувань щодо тарифів на власні послуги (ДІ – 56.3, у травні – 56.9), респонденти очікували на **незначне підвищення темпів здорожчання закупівельних цін** (ДІ – 25.7, у травні – 25.9).
- Підприємства сфери послуг, **уперше з лютого 2022 року, очікують на збільшення чисельності працівників**: **ДІ – 50.4** (у травні – 48.3).

Додатки

Дані опитування підприємств промисловості у червні 2023 року

% відповідей

Показник	Збільшиться	Без змін	Знизиться
Обсяг виготовленої продукції	29	55	16
Обсяг нових замовлень на продукцію	26	57	18
Обсяг нових експортних замовлень на продукцію	16	61	22
Обсяг незавершеного виробництва (невиконаних замовлень)	13	71	17
Залишки готової продукції	16	61	23
Запаси сировини та матеріалів	21	57	22
Ціни на сировину та матеріали	37	55	8
Ціни на продукцію власного виробництва	19	73	7
Загальна чисельність працівників	11	76	13

Дані опитування підприємств будівництва у червні 2023 року

Показник	% відповідей		
	Збільшиться	Без змін	Знизиться
Обсяг будівництва (виконаних будівельних робіт)	58	33	8
Обсяг нових замовлень	50	38	13
Обсяг закупівлі сировини та матеріалів	54	38	8
Закупівельні ціни (ціни постачальників)	63	38	0
Закупівля послуг підрядників	33	63	4
Вартість послуг підрядників*	46	54	0
Доступність підрядників	8	83	8
Ціни на продукцію (послуги) власного виробництва	25	75	0
Загальна чисельність працівників	21	67	13

Дані опитування підприємств торгівлі у червні 2023 року

Показник	% відповідей		
	Збільшиться	Без змін	Знизиться
Товарооборот	31	53	16
Закупівельні ціни (ціни постачальників)	26	69	5
Обсяг закупівлі товарів для продажу	24	59	17
Вартість товарів, закуплених для продажу	35	53	12
Запаси / залишки товарів для продажу*	18	63	18
Торговельна маржа	14	68	18
Загальна чисельність працівників	4	87	9

Дані опитування підприємств сфери послуг у червні 2023 року

% відповідей

Показник	Збільшиться	Без змін	Знизиться
Обсяг наданих послуг	23	59	18
Обсяг нових замовлень на послуги	20	56	24
Обсяг послуг у процесі виконання	20	63	17
Ціни (тарифи) на власні послуги	17	79	4
Закупівельні ціни (ціни постачальників)	49	50	1
Загальна чисельність працівників	14	73	13

Основні терміни та поняття

- **Дифузійний індекс (ДІ)** – показник, розрахований як сума часток “позитивних” (зростання) відповідей та половини часток “нейтральних” (без змін) відповідей за формулою:

$$DI_j = (P \cdot 1) + (E \cdot 0.5) + (N \cdot 0),$$

де P – частка респондентів, що повідомляють про зростання (оптимістичні оцінки);

E – частка респондентів, що повідомляють про відсутність змін;

N – частка респондентів, що відзначають зниження (песимістичні оцінки).

За умови, що $P + E + N = 100$

- Значення індексу коливається від 0 до 100:

рівень 50.0 – відсутність змін порівняно з попереднім місяцем;

вище 50.0 – поліпшення або зростання порівняно з попереднім місяцем;

нижче 50.0 – погіршення або скорочення порівняно з попереднім місяцем.

Чим більше відхилення індексів від рівня 50.0, тим вища швидкість змін.

- Розрахунок ДІ показників “залишки готової продукції” та “ціни на сировину та матеріали” для промисловості, “закупівельні ціни/ціни постачальників” та “вартість послуг підрядників” для будівництва, “закупівельні ціни/ціни постачальників” та “запаси/залишки товарів для продажу” для торгівлі, “закупівельні ціни постачальників” для сфери послуг здійснено на основі інверсії відповідей: зростання – песимістична оцінка, зниження – оптимістична.
- **ЮДА** – показник, середньозважений за частками секторів економіки у ваговій структурі.

Національний
банк України

[Web](#) ▪ [Facebook](#) ▪ [Twitter](#) ▪ [Flickr](#) ▪ [Youtube](#) ▪ [Instagram](#)